

ORGANIZACE PROVIANTNÍHO ZABEZPEČENÍ VOJSK FRONTU V OBRANNÉ OPERACI

Proviantní zabezpečení je neoddělitelným článkem materiálního zabezpečení vojsk. Je organizováno denně, během boje i mimo boj a má přímý vliv na fyzický, zdravotní a morální stav vojsk.

Proviantní zabezpečení frontu řídí náčelník proviantní služby (NPS) frontu podle plánu schváleného náčelníkem týlu — zástupcem velitele frontu.

K proviantnímu zabezpečení vojsk frontu v obranné operaci jsou zařízení proviantní služby organizačně začleněna do základních prvků frontového týlu: frontové týlové základny (FTZ) a jí vyčleňovaných oddělení (OFTZ), do letecké týlové základny (LTZ) a frontových brigád materiálního zabezpečení (fbmz).

Proviantní správa frontu organizuje zásobování proviantním materiálem zpravidla těchto zásobovacích celků:

- vševojskové armády prostřednictvím fbmz,
- 2 až 4 velitelství nemocničních základů prostřednictvím FTZ (OFTZ) a fbmz,
- frontové letectvo prostřednictvím LTZ,
- vševojskové svazky v záloze velitele frontu a samostatné frontové svazky, útvary a zařízení (FSÚZ) prostřednictvím 3 až 5 výdejních míst (VM) zřizovaných FTZ (OFTZ), fbmz nebo přímo ze skladů těchto zařízení.

Zásobování FSÚZ proviantním materiálem se uskutečňuje z VM proviantního materiálu, která jsou zpravidla zřizována mimo prostory rozmístění FTZ a fbmz a v prostoru rozmístění OFTZ silami a prostředky pluku obsluhy FTZ, praporů obsluhy OFTZ a fbmz a frontových skladů proviantu. Frontové sklady proviantu vyčleňují do VM skladištní oddělení pro VM s odbornými orgány a prostředky pro rozdělování a výdej proviantu.

Nepřetržitější podmínkou pro nepřetržité zabezpečení vojsk proviantem je včasné vytvoření a stále udržování stanovených zásob proviantu na jednotlivých zásobovacích stupních.

Rozložení zásob proviantu obecně záleží na operační a týlové situaci. **Základem zabezpečení vojsk jsou pohyblivé zásoby proviantu ve výši 8 denních dávek proviantu.**

Armádní zásoby proviantu vezené abmz zabezpečují vojska armády na 2 dny bojové činnosti.

Frontové zásoby proviantu jsou rozčleněny v proviantních skladech fbmz a FTZ a na dopravních prostředcích — na automobilech při přísunu z FTZ do fbmz a na železnici při přísunu z teritoria do FTZ.

Zvlášť vysoké nároky bude klást na promyšlenou organizátorskou a řídicí práci NPS a celé proviantní správy frontu možná varianta situace při zabezpečování přechodu z mírového na válečný stav a souběžné zabezpečování vojsk v první operaci počátečního období války.

V tomto období, kdy po zahájení bojové činnosti se postupně rozvíjí polní zásobovací systém, bude nutné v prvním pořadí organizovat obnovu spotřebovaných zásob proviantu, k tomu bude využito zásob zanechaných ve stálých posádkách. Dále bude zapotřebí odebírat proviant z národního hospodářství od civilních dodavatelů a jeho odběr bude uskutečňován z posádkových výdejních míst. Zvláštní pozornost v tomto období bude třeba věnovat především tomu jak využít místní zdroje zejména v oblasti bojů, hrozí-li nebezpečí zničení tam nacházejících se zásob.

NPS všech stupňů řízení v tomto období budou řešit rovněž otázky včasného zmobilizování předurčených proviantních zařízení, jejich bojového stmelení, začlenění do bojové a operační sestavy a do polního zásobovacího systému.

Splnění všech těchto opatření vyžaduje od řídicích orgánů proviantní služby a náčelníků všech proviantních zařízení mít neustále k dispozici všechny potřebné informace pro své rozhodování při realizaci zásobovacího procesu.

Po rozvinutí polního zásobovacího systému jsou základním zdrojem zabezpečení vojsk frontu zásoby proviantu v FTZ, OSPM a národním hospodářství, dopravované centrálním přísunem. Doplňujícími zdroji je využívání místních zdrojů proviantu, které v obranné operaci budou mít značný význam.

Přísun proviantu se vojskům organizuje takto:

- ze stálých skladů a národního hospodářství do FTZ (OFTZ) po železnici,
- z FTZ (OFTZ) do skladů fbmz automobilní brigádou,
- ze skladů fbmz do skladů abmz automobilními prostředky fbmz,
- ze skladů abmz do skladů praporů materiálního zabezpečení divizí automobilními prostředky abmz.

V některých případech může být přisun proviantu z FTZ uskutečněn až do skladů abmz, výjimečně až k divizím. Obdobně mohou být vynechány i další zásobovací stupně, což snižuje rozsah překládání proviantu.

Frontovému letectvu je proviant přisunován z FTZ do LTZ nebo oddělení LTZ.

Realizace manipulačních prací je zabezpečena důslednou kompletací celého toku zásob proviantu z teritoria až po spotřebitele, tj. hospodářské výdejny. Je zabezpečena rovněž návaznost na polní výrobní zařízení, tj. polní pekárny a polní masné závody.

Důležitým úsekem proviantního zabezpečení je **zabezpečení vojsk chlebem a čerstvým masem.**

Význam zabezpečení vojsk chlebem vyplývá ze skutečnosti, že chléb tvoří téměř 50 % energetické hodnoty denní stravy vojáka.

Možnosti udržovat zásoby chleba a vojenských sucharů u vojsk v míru a zajištění chleba v národním hospodářství během mobilizace jsou omezené. Přitom však na zásobení vojsk chlebem z vlastních zásob a národního hospodářství v mobilizaci bude záviset jejich zabezpečení během první frontové operace.

Vojska frontu jsou vybavena polními mechanizovanými pekárnami s dostatečnou výrobní kapacitou. Skutečná výrobní kapacita polních pekáren však bude především závislá na četnosti přemísťování pekáren. Současná technika polních pekáren neumožňuje pokračovat ve výrobě chleba během přesunu, a proto po každém jejich přemístění je nutné výrobu obnovovat.

Součástí plánu proviantního zabezpečení frontové operace je plán výroby chleba. V tomto plánu proviantní správa frontu plánuje s kapacitou polních pekáren, které jsou k dispozici podle jejich předpokládané činnosti. Zkušenosti ze cvičení nám plně potvrdily, že u mechanizovaných polních pekáren vševojskové armády lze kalkulovat s průměrnou denní kapacitou pouze na 70 %. U polních pekáren, které jsou ale začleněny do fbmz a LTZ se dosahuje již 80 % průměrné kapacity. Polní pekárny rozmístěné v FTZ po dobu výroby (od doby zahájení výroby chleba) dosahují plné kapacity.

Vyrobený chléb je nutné zásadně balit do několikavrstvených papírových pytlů a dopravovat ho tak od polních pekáren do polních proviantních skladů nebo VM proviantu co nejdříve.

V případě nedostatku čerstvého chleba je nutné jej nahradit vojenskými suchary.

Zabezpečení vojsk masem je uskutečňováno výrobou v polních masných závodech (PMZ) a masovými konzervami. Důležitou součástí zabezpečení vojsk masem je především uchování jeho zdravotní nezávadnosti během skladování a přepravy, a to zejména v letním období.

Maso vyráběné PMZ je vojskům přisunováno v chladicích přepravních těchto PMZ do míst, kam je dopravními prostředky frontu přisunován i ostatní proviant.

Vševojskové armády prvního sledu jsou pak zásobovány především masem vyráběných PMZ začleněnými do fbmz. Z těchto PMZ jsou též zabezpečovány FSÚZ, které odebírají proviant z VM zřizovaných fbmz.

Ostatní vojska frontu (frontové letectvo, nemocniční základny a zbývající FSÚZ) jsou zabezpečována masem vyrobeným PMZ rozmístěnými v FTZ (OFTZ).

Vzhledem k dostatečným zásobám masových konzerv a značným zdrojům dobytka na vlastním území zabezpečení vojsk masem v první frontové operaci nebude zvlášť obtížné. Je však třeba si uvědomit, že maso vyrobené v PMZ vzhledem k potřebné době pro přisun a rozdělování mohou vojska konzumovat za 2 až 3 dny. Z hlediska potřeby čerstvého masa je nutné, aby PMZ zahájily výrobu již na počátku obranné operace. Čerstvým masem je především nutné zabezpečit nemocné a letce.

Pro ulehčení manipulace, zvýšení ochrany proti zamoření otravnými a radioaktivními látkami, bourání masa, dále ke zjednodušení rozdělování masa byla vyřešena jeho kompletace. V PMZ je vyrobené maso rozbouřeno a po jeho vychlazení zabaleno do polyetylenových sáčků v dávce pro 25 osob. Sáčky s masem jsou vkládány do lepenkových beden (pro 50 osob maso s kostí, pro 100 osob maso vykostěné).

Při vedení obranné operace lze reálně počítat pro zabezpečení výroby chleba a masa i s využitím stacionárních pekáren a masných závodů. Při zabezpečení tímto způsobem se několikrát zvýší produktivita práce nasazených pracovníků z polních výrobních zařízení a zlepší se i ochrana vyrobeného chleba a masa.

Jednou z důležitých otázek, které bude NPS frontu a nižších stupňů řešit, je zabezpečení oprav proviantní techniky a zásobování náhradními díly.

Ke krytí nenávratných ztrát má front a vševojsková armáda k dispozici určitou zálohu proviantní techniky.

Nově zaváděná proviantní technika nám umožní vytvářet příznivé podmínky pro splnění úkolů v oblasti proviantního zabezpečení vojsk na jedné straně, ale současně na druhé straně zvýší požadavky na technické zabezpečení.

Cílem technického zabezpečení je udržet proviantní techniku v provozně spolehlivém stavu a poškozenou proviantní techniku rychle vrátit k používání. Obranná operace vytváří příznivější podmínky pro opravu proviantní techniky.

Poškozená proviantní technika, kterou nemohou opravit vševojskové armády vlastními prostředky, a od FSÚZ se odsunuje do prostorů rozmístění rot a praporů oprav týlové techniky nebo do frontových shromaždišť poškozené techniky.

Družstva a četa oprav proviantní techniky ji opravují v prostoru rozmístění jednotek oprav týlové techniky. Základním způsobem oprav je metoda výměny skupin (agregátů). Jednotky oprav proviantní techniky přednostně opravují techniku polních pekáren a chladiřské přepravníky, ale pouze v rozsahu prací, které jsou předepsány pro vykonání střední opravy.

Pro nízkou opravárenskou kapacitu jednotek oprav proviantní techniky musí si většinou NPS vojska zabezpečit běžné opravy proviantní techniky vlastními prostředky, tj. péčí jednotek technického zabezpečení.

Generální opravy proviantní techniky se nepředpokládá v poli uskutečňovat, protože budou zabezpečeny silami opravárenského závodu na teritoriu, kam se poškozená proviantní technika odsune.

Plánování, organizace a řízení proviantního zabezpečení vojsk frontu v soudobých operacích si nelze představit bez širokého využívání výpočetní techniky

všemi příslušníky proviantní správy frontu. Dokonalé zvládnutí výpočetní techniky je nutné jak pro plánování operace, tak i pro denní řízení. Zároveň však klade zvýšené nároky na odbornou připravenost všech důstojníků služby, především je nutí k tomu, aby samostatně zvládli obsluhu terminálu počítače a byli schopni s jeho pomocí vést dialog s počítačem při řešení jednotlivých úloh.

□

Svůj úkol splní NPS a příslušníci proviantní správy frontu tehdy, jestliže vojska frontu budou v obrané operaci na počátku války zabezpečena proviantním materiálem v plném rozsahu a včas budou vytvořeny především zásoby proviantu na zabezpečení následující operace.